

BIRIŲ MEDŽIAGŲ IŠKROVIMAS

Ši veikla apima birių medžiagų iškrovimo operacijas norint gabenti kristalinio silicio dioksido turinčias medžiagas ir ypatingai sausas medžiagas geležinkeliu ir vandens transportu (išskyrus autocisternas).
Lape **2.2.4a** yra pateikiama patarimų apie autocisternų iškrovimą.

PRIĖJIMAS

Į darbo zoną įleiskite tik tai leidimą turinčius darbuotojus.

KONSTRUKCIJA IR ĮRANGA

- Užtikrinkite, kad visa iškrovimo įranga būtų tinkama pagal paskirtį ir tinkamai techniškai prižiūrima.
- Kuomet yra iškraunami sausi produktai, sumontuokite dulkių ištraukimo sistemas zonose, kur darbo vietos ore gali pasklisti dulkės.
- Izoliuokite išleidimo zoną ir sudarykite joje neigiamą slėgį. Kitu atveju, įrenkite sandarias kontrolines patalpas, kuriose būtų teigiamas slėgis.
- Tiekimo bunkerių dydis ir forma turi būti tinkama pagal autotransporto priemonių, geležinkelio vagonų, greiferių ir pan. matmenis.
- Nustatykite iškrovimo darbų tvarką. Užtikrinkite, kad bunkeriai ir iškrovimo zonos būtų aiškiai pažymėtos, nurodant darbų pobūdį.
- Neiškraukite birių produktų atvira ore. Būtina naudoti uždaras sistemas.
- Žiūrėkite užduočių lapą **2.2.4a** pavadinimu „Birių medžiagų autocisternos iškrovimas“, kur yra pateikiama patarimų apie sausų produktų išpūtimą iš autocisternų.

TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

- Užtikrinkite, kad darbo metu naudojama įranga būtų tinkamai techniškai prižiūrima, kaip yra nurodyta tiekėjo/montuotojo ir yra tinkamos darbinės būklės bei techniškai tvarkinga.
- Keiskite sąnaudines detales (filtrus ir pan.) vadovaudamiesi gamintojo rekomendacijomis.

TIKRINIMAS IR TESTAVIMAS

- Mažiausiai kartą per savaitę apžiūrėkite, ar valymo įranga nėra apgadinta, o jeigu įranga yra eksploatuojama nuolatos, tikrinkite dažniau. Jeigu įranga naudojama nedažnai, tuomet tikrinkite prieš kiekvieną eksploataciją.
- Iš tiekėjo susižinokite dulkių ištraukimo įrangos projektines charakteristikas. Pasilikite šią informaciją, kad galėtumėte palyginti su ateities testavimų rezultatais.
- Saugokite įrašus apie tikrinimą atitinkamą pagal nacionalinius įstatymus laikotarpį (mažiausiai penkerius metus).
- Įdiekite priemones, skirtas kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.

VALYMAS IR PRIEŽIŪRA

- Reguliariai valykite savo darbo vietą.
- Nedelsdami išvalykite pritaškytas medžiagas.
- **Nevalykite sausu šepetiu ar suslėgtu oru.**
- Taikykite vakuuminio arba šlapio valymo metodus.

APMOKYMAS

- Pateikite darbuotojams informaciją apie įkvepiamų silicio dioksido dulkių poveikį sveikatai.
- Apmokykite darbuotojus apie: dulkių poveikio prevenciją, kaip tikrinti kontrolės priemonių veikimą ir jomis naudotis, kaip naudotis pateikiamomis kvėpavimo takų apsauginėmis priemonėmis ir ką daryti nelaimingo atsitikimo atveju. Remtis užduočių lapu **2.3.4** ir Geros praktikos vadovo 1 dalimi.
- Užtikrinkite, kad medžiagas pristatantiems vairuotojams būtų pateiktos iškrovimo procedūrų aprašymų kopijos ir, esant reikalui, pravesti apmokymai.

PRIEŽIŪRA

- Sudarykite sistemą, skirtą tikrinti, ar kontrolės priemonės yra savo vietose, ir ar yra laikomasi šių priemonių. Remtis užduočių lapu **2.3.3**.
- Darbdaviai turi užtikrinti, kad darbuotojai turėtų visas priemones kontroliniam sąrašui vykdyti.

ASMENS SAUGOS PRIEMONĖS

- Remtis užduočių lapu **2.1.15** dėl Asmens saugos priemonių.
- Būtina įvertinti riziką, kad būtų nustatyta, ar esamos kontrolės priemonės yra adekvačios. Esant reikalui, reikia pateikti ir dėvėti kvėpavimo takų apsaugos priemones (tinkamo apsaugos koeficiento).
- Atitinkamais grafiniais ženklais nurodykite, kuomet reikia naudoti kvėpavimo takų apsaugos įrangą.
- Paruoškite sandėliavimo patalpas, kuriose būtų galima švariai laikyti asmens saugos priemones, kai jos nėra naudojamos.
- Keiskite kvėpavimo takų apsaugines priemones tiekėjų rekomenduojamais intervalais.

DARBUOTOJŲ KONTROLINIS SĄRAŠAS, NAUDOJAMAS KONTROLEI UŽTIKRINTI

☐ Įsitikinkite, ar iškrovimo įranga veikia tinkamai.	☐ ar prastai veikia. Radę kokių nors nesklandumų, praneškite savo viršininkui.	☐ Nedelsdami išvalykite ištaškytas medžiagas. Taikykite vakuuminio arba šlapio valymo metodus.	☐ Patikrinkite priemonių, skirtų kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, įgyvendinimą, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.
☐ Patikrinkite, ar dulkių ištraukimo sistema yra įjungta ir veikia.	☐ Jeigu manote, kad yra nesklandumų dulkių kontrolės įrangoje, tuomet imkitės papildomų kontrolės priemonių, kad sumažintumėte įkvepiamo kristalinio silicio dioksido dulkių poveikį esant veikimo nesklandumams.	☐ Dėvėkite, prižiūrėkite ir laikykite kvėpavimo takų apsaugos priemones vadovaudamiesi instrukcijomis.	
☐ Dėvėkite kvėpavimo takų apsaugos priemones (pvz. respiratorių) tose zonose, kur yra manoma, kad tai yra reikalinga.			
☐ Apžiūrėkite, ar naudojama įranga nėra apgadinta, nusidėvėjusi			

Šis vadovas yra skirtas padėti darbdaviams laikytis sveikatos apsaugos darbo vietoje ir darbo saugos įstatymų reikalavimų kontroliuojant įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį.

Konkrečiai šiuo lapu yra pateikiama geros praktikos patarimų apie dulkėtumo kontrolę atliekant birių medžiagų iškrovimo darbus. Vadovaujantis pagrindiniais šio užduočių lapo punktais, bus sumažintas cheminės medžiagos poveikis.

Priklausomai nuo kiekvienu atveju susidarančių aplinkybių, nebūtina taikyti visas šiame lape išvardintas kontrolines priemones, siekiant iki minimumo sumažinti į

plaučius įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį, t.y. taikyti tinkamas apsaugos ir prevencines priemones.

Šis dokumentas taip pat turi būti prieinamas asmenims, kuriuos darbo vietoje gali veikti į plaučius įkvepiamas kristalines silicio dioksidas, kad jie galėtų kaip galima geriau pasinaudoti įgyvendinamomis kontrolinėmis priemonėmis.

Šis lapas yra dalis Geros praktikos vadovo dėl silicio dioksido dulkių prevencijos, kuriuo yra konkrečiai siekiama kontroliuoti kristalinio silicio dioksido dulkių poveikį asmeniui darbo vietoje.